

POSTANOWIENIE

23 lipca 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Agnieszka Jurkowska-Chocyk

na posiedzeniu niejawnym 23 lipca 2026 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa K.T.

przeciwko Bank spółce akcyjnej w W.

o ustalenie i zapłatę,

na skutek skargi kasacyjnej Bank spółki akcyjnej w W.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Poznaniu

z 20 maja 2025 r., I ACa 2751/23,

**I. odrzuca skargę kasacyjną co do pkt 1 zaskarżonego wyroku
w zakresie oddalenia apelacji powoda;**

**II. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania
w pozostałym zakresie;**

**III. zasądza od Bank spółki akcyjnej
w W. na rzecz K.T. 2 700 zł (dwa tysiące siedemset złotych)
tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego z odsetkami
w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu
świadczenia pieniężnego za czas po upływie tygodnia od dnia
doręczenia zobowiązanemu niniejszego postanowienia do dnia
zapłaty.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 31 maja 2023 r. Sąd Okręgowy w Poznaniu ustalił nieistnienie

stosunku prawnego oraz powiązanych z nim praw akcesoryjnych wynikających z umowy kredytu na cele mieszkaniowe Nr [...] z 12 stycznia 2007 r., zawartej pomiędzy Bank1 spółką akcyjną w W. (poprzednikiem prawnym pozwanego Bank S.A. w W.), a powodem K.T. (pkt 1); oddalił powództwo w zakresie żądania zapłaty (pkt 2); orzekł o kosztach postępowania (pkt 3).

Wyrokiem z 20 maja 2025 r. Sąd Apelacyjny w Poznaniu oddalił apelacje obu stron (pkt 1) i zasądził od pozwanego na rzecz powoda 4274 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym (pkt 2).

Pozwany wniósł skargę kasacyjną, w której zaskarżył wyrok Sądu Apelacyjnego w całości. We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący powołał się na potrzebę wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości i wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, tj. art. 385¹ § 1 i 2 k.c., w zakresie, w jakim odnoszą się one do skutków uznania postanowień umownych za abuzywne i możliwości zastąpienia takich postanowień przepisami dyspozytywnymi.

W odpowiedzi powód wniósł o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i zasądzenie na jego rzecz od pozwanego zwrotu kosztów zastępstwa procesowego przed Sądem Najwyższym według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna w części odnoszącej się do rozstrzygnięcia Sądu Apelacyjnego o oddaleniu apelacji powoda jako niedopuszczalna podlega odrzuceniu (art. 398⁶ § 3 k.p.c.).

W pozostałym zakresie nie ma uzasadnionych podstw do przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Nakładając na skarżących obowiązek wskazania i uzasadnienia oznaczonej

przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ustawodawca zmierzał do zagwarantowania, że skarga kasacyjna, nadzwyczajny środek zaskarżenia prawomocnych orzeczeń, będzie pełnić przypisane jej funkcje publicznoprawne. Ograniczenie przesłanek do czterech ma więc zapewnić, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne, a skarga kasacyjna nie stanie się instrumentem wykorzystywanym w każdej sprawie.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na potrzeby wykładni przepisów prawa budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.) wymaga wykazania jaki konkretny przepis prawa, zastosowany w danej sprawie, jest przedmiotem rozbieżnej wykładni w judykaturze sądowej i na czym rozbieżność ta polega, co wymaga przytoczenia orzeczeń sądów wydanych w takich samych lub istotnie zbliżonych stanach faktycznych, względnie, jaki konkretny przepis prawa, zastosowany w danej sprawie, wymaga interpretacji ze strony Sądu Najwyższego, z czego potrzeba ta wynika i z jakich powodów dotychczasowy dorobek doktryny i orzecznictwa jest w tej mierze niewystarczający. Nieodzowne jest ponadto, podobnie jak w przypadku przyczyny kasacyjnej określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., wykazanie związku między oczekiwaną od Sądu Najwyższego wykładnią prawa a wynikiem postępowania kasacyjnego (postanowienia Sądu Najwyższego: z 15 października 2002 r., II CZ 102/02; z 29 lipca 2015 r., I CSK 980/14; z 19 czerwca 2018 r., IV CSK 56/18).

Bliższa analiza skargi kasacyjnej wykazała, że w sprawie nie zachodzi powołana wyżej przesłanka z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. Przedstawione przez skarżącego kwestie były w ostatnim czasie przedmiotem wielu wypowiedzi Sądu Najwyższego, który szczegółowo i wyczerpująco rozstrzygnął analogiczne zagadnienia.

Jak wyjaśniono w uchwale składu całej Izby Cywilnej Sądu Najwyższego z 25 kwietnia 2024 r., III CZP 25/22 (OSNC 2024, nr 12, poz. 118), w razie uznania, iż postanowienie umowy kredytu indeksowanego lub denominowanego odnoszące się do sposobu określania kursu waluty obcej stanowi niedozwolone postanowienie

umowne i nie jest wiążące, w obowiązującym stanie prawnym nie można przyjąć, że miejsce tego postanowienia zajmuje inny sposób określenia kursu waluty obcej wynikający z przepisów prawa lub zwyczajów (pkt 1), a ponadto w razie niemożliwości ustalenia wiążącego strony kursu waluty obcej w umowie kredytu indeksowanego lub denominowanego umowa nie wiąże także w pozostałym zakresie (pkt 2).

Należy przy tym zauważyć, że postanowienie umowy lub wzorca umowy kredytu indeksowanego do waluty obcej albo denominowanego w walucie obcej, określające sposób wyznaczania kursu waluty na podstawie średniego kursu tej waluty ustalanego przez Narodowy Bank Polski korygowanego o marżę banku, podlega ocenie co do abuzywności wyłącznie jako całość (uchwała całej Izby Cywilnej Sądu Najwyższego z 24 czerwca 2026 r., III CZP 8/26). Konsekwencją stwierdzenia, iż dane postanowienie umowne ma charakter niedozwolony w rozumieniu art. 385¹ § 1 k.c., jest działająca *ex lege* sankcja bezskuteczności niedozwolonego postanowienia (zob. m.in. uchwałę SN z 29 czerwca 2007 r., III CZP 62/07, OSNC 2008, nr 7-8, poz. 87, oraz uchwałę składu siedmiu sędziów SN z 7 maja 2021 r., III CZP 6/21, OSNC 2021, nr 9, poz. 56, a także m.in. wyroki SN: z 30 maja 2014 r., III CSK 204/13; z 1 marca 2017 r., IV CSK 285/16; z 24 października 2018 r., II CSK 632/17, i z 8 lutego 2023 r., II CSKP 978/22). Uznanie, że postanowienia dotyczące przeliczania kwoty kredytu i uiszczanych spłat na walutę obcą są niedozwolonymi postanowieniami umownymi oznacza, że zgodnie z art. 385¹ § 1 zd. 1 k.c., nie wiążą one kredytobiorców. Sankcje będące konsekwencją abuzywności postanowień umownych działają ze skutkiem *ex tunc*, wobec czego zdarzenia o charakterze następczym w stosunku do daty zawarcia umowy zawierającej klauzulę abuzywną pozostają bez znaczenia dla takiego charakteru tych postanowień umownych (wyjątek stanowi wola konsumenta).

Mając na względzie powyższe, Sąd Najwyższy stoi na stanowisku, że najistotniejsze dla rozstrzyganej sprawy problemy prawne zostały już wszechstronnie rozstrzygnięte w ugruntowanym orzecznictwie sądów krajowych i unijnych. W związku z tym przedstawione w skardze kasacyjnej zagadnienia prawne i wątpliwości interpretacyjne nie mają waloru nowości i nie mogą przyczynić się do rozwoju prawa.

Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 1 k.p.c.).

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono zgodnie z art. 98 § 1, 1¹ i 3 w związku z art. 99 k.p.c. i § 2 pkt 6, § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

A.G.

[SOP]